

Архитектурно разпредѣление на иконостаса

Една рѣдкостъ и голѣма ценностъ за насъ българитѣ е този иконостасъ (паметникъ). Живъ свидетелъ за голѣма духовна култура по онова време, да се подирятъ за украсата на храма най-даровититѣ майстори — рѣзбаръ и иконописецъ. Жителитѣ на Севлиево имъ дали пълна свобода и нуждитѣ за целта сръдства. Само така може да се обясни завършека на едно такова голѣмо дѣло, което е днесъ гордостъ за града. По него време турската властъ не е позволявала да се строятъ грандиозни храмове, които биха съперничили на тѣхнитѣ храмове (джамиитѣ). Затуй е закопанъ храмътъ почти наполовина въ земята безъ кубета и голѣми кръстове. Но за смѣтка на това осакатено архитектурно творение, вътре той е украсенъ приказно. Вълшебството му смайва влизащия въ храма. Самиятъ иконостасъ е направенъ отъ I-во качество орѣховъ материалъ, повечето подаряванъ отъ самитѣ граждани. Позволявали сж на майсторитѣ да отсичатъ орѣхови дървета и отъ самитѣ дворове на къщитѣ за украса на храма, стига да сж годни за целта. Майсторитѣ сж били високо уважавани и улеснявани въ всѣко отношение, само и само да създадатъ безсмъртенъ паметникъ, свързанъ съ имената на дарителитѣ и храмоукарасителитѣ. Ако иконостасътъ не бѣше направенъ отъ орѣхово дърво, не би могълъ да изтрае до днесъ, повече отъ 100 години, при постоянна влага, микроби и прахъ. Да се направи описание на иконостаса е трудна работа; той трѣбва да се види, за да се има представа за величието и импозантността на вида му. Архитектурно той е раздѣленъ на три части, които образуватъ три престола. Дветѣ крила, лѣво и дѣсно, сж издадени малко напредъ. Сръдната частъ е вдлбната навътре и образува красива чупка. Съ това голѣмиятъ майсторъ-рѣзбаръ нарочно е разгъналъ иконостаса като книга, голѣма библия разтворена за показъ, за четене отъ намиращитѣ се богомолци.

Въ хоризонтално положение той е раздѣленъ на нѣколко части, като таблитѣ съ фризоветѣ и лозницитѣ го раздѣлятъ на три етажа: долна, сръдна и горна. Долната частъ на иконостаса, като най-близка до окоето, е най-богато украсена. Цѣлиятъ иконостасъ е раздѣленъ на 12 икони, споредъ броя на Христовитѣ апостоли.

Подъ всѣка парадна икона стоятъ 12 табли, заградени съ разкошно украсени рамки (фризове), които красятъ таблитѣ. Таблитѣ сж разкошно украсени, предимно съ сцени отъ Стария заветъ. Строго стилизирани човѣшки фигури, подчинени на една концепция въ форма на орнаментъ, който майсторски се свързва съ стилизиранитѣ джбови листа и цвѣтя: ружи, рози и барокови орнаменти. Самитѣ сцени сж заградени съ леки барокови рамчици, които съвсемъ не пре-